

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy ČR k materiálu Definice druhů výsledků (samostatná příloha č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory)
Č. J.	GŘ/81/SHP/2017
DATUM ZPRACOVÁNÍ	18. října 2017
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Proksch
TELEFON	225 279 205
E-MAIL	jproksch@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SP ČR) uplatňuje následující připomínky, kde žádá o přepracování definic, aby reagovaly na nové poznatky VaV a refletovaly i definice Frascati manuálu, na který se odvolává i Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Dále předkládá také připomínky, které mají upravit nebo alespoň zpřesnit definice uvedené v připomínkovaném dokumentu, aby nedošlo ke zhoršení současné situace. Vzhledem k neakceptaci dřívějších návrhů a připomínek řady subjektů (SP ČR, AVO, TA ČR a dalších) žádá, aby alespoň jeho současné připomínky byly přijaty.

1. Žádáme, aby návrhy definic výsledků výzkumu a vývoje, byly přepracovány podle Frascati manuálu, který činnosti výzkumu a vývoje, jejich výsledky včetně příkladů a vysvětlivek definuje v souladu s mezinárodní praxí a je současně podle bodu 75 i referenčním dokumentem pro Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Odůvodnění připomínky

Návrh definic výsledků VaV v předloženém dokumentu je v rozporu s mezinárodní praxí, zavádí zcela odlišné a nedostatečné definice a při poskytování státní podpory VaV a hodnocení jejich výsledků podle něj hrozí riziko nepovolené podpory se všemi důsledky, zejména v účelové podpoře. Pokud by byly např. jako výsledky VaV uznávány i takové výsledky, které nemohou vzniknout ve VaV (a předložený návrh to v řadě případů umožňuje), pak i státní podpora na tyto činnosti poskytnutá na základě čl. 25 nařízení Komise (EU) č. 651/2014 Sb. (GBER) by nesplnila podmínky jím stanovené a nebyla by slučitelná s vnitřním trhem EU se všemi důsledky.

Zásadní připomínka

2. Navržené nové definice výsledků výzkumu a vývoje v řadě případů, uvedených dále, nelze považovat za definice a umožňují dle subjektivního názoru zařadit jakýkoliv „výsledek“ (např. „*W – uspořádání workshopu: Jedná se o zorganizování (uspořádání) workshopu.*“, obdobně E – uspořádání výstavy, M- uspořádání konference, O - ostatní) a jsou tedy zbytečné. Tyto „definice“ nebyly s poskytovateli a dalšími připomínkovými místy vůbec projednány (za rok a půl jednání předkladatel nepředstavil vlastní návrh definic).

Žádáme o předložení materiálu se skutečnými definicemi výsledků výzkumu a vývoje, na základě kterých bude možné hodnotit cíle projektů a poskytování účelové podpory na ně zejména v aplikovaném výzkumu a vývoji.

Odůvodnění připomínky

V případě, že předkladatel nechce z jakýchkoliv důvodů definovat dále uvedené výsledky, nechť jejich „definice“ zruší, zahrne je pod „ostatní výsledky“ a umožní poskytovatelům definovat výsledky tak, aby mohli hodnotit projekty a jejich výsledky odpovídající poskytnuté podpoře, za kterou odpovídají.

Zásadní připomínka

3. Žádáme o změnu definice výsledku R Software na:

„**Software**“ je program či soubor strojových instrukcí sloužící k zajištění chodu počítače nebo jiného hardwaru vč. strojů a zařízení a jejich interakci s okolím. Výsledek „software“ realizoval původní výsledky výzkumu a vývoje, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Podmínkou je novost a unikátnost návrhu softwaru, která je doložitelná technickou dokumentací výsledku. Software musí obsahovat původní výsledky výzkumu a vývoje ve svých algoritmech a jeho činnost musí přinášet prvek novosti do oblasti informačních technologií. Výsledek druhu „software“ tedy musí obsahovat nové logické, matematické a jiné postupy (jež byly předmětem výzkumu), nebo jejich kombinace tak, aby výsledný program přinášel nové možnosti plynoucí z aplikace tohoto softwaru.

Softwarem není:

- jakýkoli program, aplikace, databáze, webová stránka, makro či jiný software, který přináší, zprostředkovává, zobrazuje, vyhledává či jinak interpretuje jakékoli informace, případně provádí jakkoli složité výpočty či jiné matematické a logické operace na základě již známých matematických vzorců a algoritmů, pokud k tomu nevyužívá nové algoritmy nebo jejich unikátní kombinace,
- jakýkoli program, aplikace, databáze, webová stránka, makro či jiný software, který provádí řízení dalšího zařízení, pokud k tomu nevyužívá nové algoritmy nebo jejich unikátní kombinace, a to ani pokud řízené zařízení je nové (např. výsledek výzkumu a vývoje), avšak řídicí software vznikl dílčí úpravou parametrů již existujícího software,
- prezentace v jakékoli formě, tedy např. i (interaktivní) webové stránky informující o jiných výsledcích výzkumu a vývoje,
- jakýkoli program, aplikace, databáze, webová stránka, makro či jiný software, jehož novost spočívá ve specifické úpravě parametrů (např. parametrů výpočtů) či dosazení (unikátních) dat do již existujícího softwaru či výpočetního modelu,
- software, který je určen výhradně a pouze po potřeby poskytovatele, pokud není jeho vývoj dán požadavkem právních předpisů.

Odůvodnění připomínky

Současná definice neuvádí, co to výsledek Software je. Uvádí pouze: *Jedná se o výsledek, který může být využíván v souladu s licenčními podmínkami vlastníka a v souladu s § 16 zákona.* Což nijak

nevymezuje, co to software je nebo není, je tedy potřeba alespoň v základních rysech definovat, co to software je. Aby však mohl být software považován za výsledek výzkumu a vývoje, nestačí, aby splňoval pouze definici softwaru, ale musí přinášet prvky novosti. Frascati manuál definuje software v celé kapitole 2.4 je tedy minimálně potřeba vymežit, co software není, dle FM:

- vývoj komerčního aplikačního softwaru a informačních systémů pomocí známých metod a existujících softwarových nástrojů.
- podpora existujících systémů,
- převádění a /anebo překlad počítačových jazyků,
- přidání uživatelské funkčnosti k aplikačním programům,
- ladění systémů,
- úprava existujícího systému,
- příprava uživatelské dokumentace

V současné chvíli tvoří drtivou většinu výsledků typu „R“ webové prezentace výsledků, interaktivní databáze, či program, které zpracovávají výsledky výzkumu a interpretují je. To však není software jako výsledek VaV dle definice. Tím jsou například nové algoritmy, programovací jazyky, operační systémy či umělá inteligence přinášející pokrok v oblasti technologií. Nelze dále pokračovat v praxi, kdy je jako výsledek typu „R“ uznáváno vytvoření webové stránky komerční firmou jen proto, že jsou na této stránce umístěny výsledky VaV. Navrhujeme dále zavést pro tento typ výsledků vlastní typ „Specializovaná veřejná databáze“.

Zásadní připomínka

4. Žádáme o rozdělení druhu výsledku Nmet – Certifikovaná metodika na:

- Metodiky ověřené příslušným orgánem veřejné správy, do jehož gesce problematika spadá,
- Certifikované metodiky a postupy - tedy certifikované akreditovaným orgánem,
- Akreditované postupy -tedy postupy a analýzy, které jsou součástí akreditace např. laboratorních postupů,

a doplnění znění jejich definic.

Odůvodnění připomínky

U typu Nmet („certifikovaná metodika“) je faktické zachování stávajícího stavu nevyhovující. Nejenže ve většině případů neodpovídá faktickému stavu – u metodik „certifikovaných“ ústředními orgány státní správy (ministerstvy) se fakticky nejedná o certifikaci, protože tyto úřady nejsou akreditovány pro udělování certifikace. Naopak určité pochybnosti se vyskytují u skutečných certifikací a zcela problematické jsou postupy akreditované (např. u zcela nových analytických postupů a jejich akreditace u akreditovaných laboratoří).

Zásadní připomínka

5. Pokud nebude akceptována předešlá připomínka, žádáme alespoň o změnu definice výsledku typu Nmet – Certifikovaná metodika na:

„**Certifikovaná metodika**“ je souhrnem doporučených praktik a postupů certifikovaných kompetenčně příslušným orgánem veřejné správy nebo, pokud kompetenčně příslušný orgán neexistuje, autorizovaným certifikačním subjektem, provádějícím certifikaci na základě mezinárodních smluv, norem či obdobných dokumentů s jednoznačně vymezenými a zveřejněnými kompetencemi pro konkrétní oblasti, obory či odvětví a s jednoznačně vymezenými uživateli tak, aby tito uživatelé měli jistotu, že při jejím dodržení budou získané výsledky průkazné, opakovatelné a že se jich lze dovolat. Výsledek „Certifikovaná metodika“ realizoval původní výsledky výzkumu a vývoje, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Nedílnou součástí výsledku „Certifikovaná metodika“ je průvodní zpráva předkládaná poskytovateli, která obsahuje:

- a) účel metodiky,
- b) vlastní popis metodiky,
- c) srovnání „novosti postupů“ oproti původní metodice, případně jejich zdůvodnění, pokud se bude jednat o novou metodiku,
- d) konkrétní uživatele výsledků, jimž je certifikovaná metodika určena (tj. nikoliv „odborná veřejnost“ atd.) a činnosti nebo agendy, při kterých bude uplatněna,
- e) seznam použité související literatury,
- f) seznam publikací, které předcházely metodice a byly publikovány (pokud existují), případně výstupy aktivity výzkumu, na základě nichž metodika vznikla, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem.

Metodiku certifikuje kompetenčně příslušný orgán veřejné správy na základě stanovisek dvou oponentů, které pro její posouzení včetně předkládací zprávy stanoví. Po certifikaci metodiky je předkladatel výsledku povinen ji včetně průvodní zprávy zveřejnit.

Odůvodnění připomínky

Současná definice certifikované metodiky není dostatečná. V první řadě definuje termín metodika sám sebou, což je z podstaty definice nelze. Metodika je nyní definována takto: *Jedná se o výsledek, kdy autor výsledku vypracuje metodiku. Za metodiku pak může být považováno prakticky cokoliv, co bude výstupem výzkumu a vývoje a bude nazváno metodikou.* Vzhledem k současné praxi, tedy častému užívání výsledků typu metodika pro samoúčelné výstupy, je nutné roli metodiky více specifikovat a podmínit její odborností a hlavně budoucí využitelností, což současná definice nezaručuje. Průvodní zpráva je nutným opatřením, které zjednoduší předkladatelům výsledků rozlišení certifikované metodiky od jiných výsledků. Certifikované metodiky tak budou vznikat plánovaně. Tato změna neobsahuje natolik velké podrobnosti, které by znemožnily nebo významně ztížily její využití při třídění výsledků a jejich hodnocení v různých vědních oborech.

Zásadní připomínka

6. Žádáme o rozšíření definice výsledku typu Nmap – specializovaná mapa s odborným obsahem o text: Nedílnou součástí výsledku „Specializovaná mapa s odborným obsahem“ je průvodní zpráva předkládaná poskytovateli, která obsahuje:
- a) účel specializované mapy s odborným obsahem,
  - b) vlastní popis specializované mapy s odborným obsahem,
  - c) popis metody/metod, jak byly informace (údaje) získány a interpretovány a v čem spočívá jejich syntéza - interpretace příslušnými výzkumnými metodami,
  - d) popis dosažených původních výsledků výzkumu a vývoje získaných na podkladě výzkumu určitého území, tento popis musí splňovat kritéria vědeckého sdělení včetně kritického aparátu,
  - e) srovnání „novosti postupů“ oproti původní specializované mapě s odborným obsahem, případně jejich zdůvodnění, pokud se bude jednat o novou specializovanou mapu s odborným obsahem,
  - f) údaje získané a interpretované příslušnými výzkumnými metodami, které mapa dokumentuje nebo odkaz na ně,
  - g) konkrétní uživatele výsledků, jimž je specializovaná mapa s odborným obsahem určena (tj. nikoliv „odborná veřejnost“ atd.) a činnosti nebo agendy, při kterých bude uplatněna,
  - h) seznam použité související literatury,
  - i) seznam publikací, které předcházely specializované mapě s odborným obsahem a byly publikovány (pokud existují), případně výstupy aktivity výzkumu, na základě nichž vznikla specializovaná mapa s odborným obsahem, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem.

Po schválení specializované mapy s odborným obsahem je předkladatel výsledku povinen ji včetně průvodní zprávy zveřejnit.

Odůvodnění připomínky

Průvodní zpráva je nutným opatřením, které předkladatelům výsledků poskytne informaci, zda je vývoj jejich mapy žádoucí a nejde uplatnění. Mapy tak budou vznikat plánovaně. Nebude docházet k současné praxi, kdy jsou mapy vyvíjeny jako vedlejší produkt výzkumu a předkladatelé by se domáhali jejich zpětného uznání. Tato změna neobsahuje natolik velké podrobnosti, které by znemožnily nebo významně ztížily její využití u výsledků a jejich hodnocení v různých vědních oborech.

Zásadní připomínka

7. Žádáme o zavedení nového druhu výsledku s názvem „ Specializovaná veřejná databáze“ s následující definicí:
- „**Specializovaná veřejná databáze**“ zahrnuje strukturované a veřejně přístupné údaje o původních výsledcích výzkumu a vývoje, členěné na základě realizovaného výzkumu a vývoje, který byl uskutečněn autorem nebo týmem, jehož byl autor členem. Nedílnou součástí výsledku je průvodní zpráva, která obsahuje:
- a) účel specializované veřejné databáze,

- b) URL adresu zpřístupnění databáze a minimální termín pro dostupnost a plnou funkčnost této databáze na uvedené adrese,
- c) vlastní popis specializované veřejné databáze,
- d) popis metody/metod, jak byly informace (údaje) získány a interpretovány a v čem spočívá jejich syntéza - interpretace příslušnými výzkumnými metodami,
- e) popis dosažených původních výsledků výzkumu a vývoje získaných na podkladě výzkumu, tento popis musí splňovat kritéria vědeckého sdělení včetně kritického aparátu,
- f) srovnání „novosti postupů“ oproti původní specializované veřejné databázi, případně jejich zdůvodnění, pokud se bude jednat o novou specializovanou veřejnou databázi,
- g) údaje získané a interpretované příslušnými výzkumnými metodami, které databáze dokumentuje nebo odkaz na ně,
- h) konkrétní uživatele výsledků, jimž je specializovaná veřejná databáze určena (tj. nikoliv „odborná veřejnost“ atd.) a činnosti nebo agendy, při kterých bude uplatněna,
- i) seznam použité související literatury,
- j) seznam publikací, které předcházely specializované veřejné databázi s odborným obsahem a byly publikovány (pokud existují), případně výstupy aktivity výzkumu, na základě nichž vznikla specializovaná veřejná databáze, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem.

Po schválení specializované veřejné databáze je předkladatel výsledku povinen ji včetně průvodní zprávy zveřejnit. Podmínkou pro schválení specializované veřejné databáze poskytovatelem je písemný závazek předkladatele výsledku zajistit její dostupnost a funkčnost po dobu nejméně 10 let od ukončení řešení projektu/výzkumné aktivity.

Databází není:

- výsledek, který nespĺňuje podmínku veřejné dostupnosti (interní evidence a databáze, které slouží výlučně vlastníkovvi výsledku),
- databáze obsahující známé nebo veřejně přístupné údaje,

Odůvodnění připomínky

Současné výsledky nereflektují potřebu využívat výsledky VaV v databázích, které jsou veřejně přístupné a mohou z nich čerpat další výzkumníci. Chybně jsou takové databáze zahrnovány pod výsledek Software, přestože vytvoření takovéto databáze není výsledkem tvůrčího programování (z tohoto hlediska se jedná o rutinní činnost). Výzkum a vývoj zde nereprezentuje forma a technické provedení (jako u softwaru) ale obsah databáze. Vzhledem k tomu, že do výsledků Software jsou zařazovány výsledky, které tam dle definice Frascati manuálu být nemají, je potřeba reagovat a vytvořit druh výsledků, který je z hlediska VaV potřebný, avšak v současnosti prakticky neexistuje.

Zásadní připomínka

8. Žádáme o rozšíření definice druhu M – uspořádání konference o text:

Součástí konference musí být veřejné prezentace původních výsledků výzkumu a vývoje, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem.

Konferencí není:

- konference, která neprezentuje původní výsledky výzkumu,
- konference s menším počtem návštěvníků než 10,
- konference, kde autor nebo tým, jehož byl autor členem, neměl aktivní příspěvek,

Odůvodnění připomínky

Aby mohlo být o konferenci hovořeno jako o výsledku VaV je nutné, aby zde proběhla aktivní prezentace výsledků VaV pořadatelem konference (předkladatelem výsledku). Bez této podmínky může být výsledkem „M“ jakýkoli seminář na jakékoli téma. Počet účastníků je zde nutné specifikovat, protože nelze považovat za výsledek VaV konferenci s jediným účastníkem (nebo dokonce zcela bez účastníků, což současná definice nevylučuje).

Zásadní připomínka

9. Žádáme o rozšíření definice druhu W – uspořádání workshopu o:

Součástí workshopu musí být veřejné prezentace původních výsledků výzkumu a vývoje, které byly uskutečněny autorem nebo týmem, jehož byl autor členem.

Workshopem není:

- workshop s menším počtem návštěvníků než 5 nebo workshop s účastí pouze pracovníků předkladatele výsledku,
- workshop, kde autor nebo tým, jehož byl autor členem, neměl aktivní příspěvek,

Odůvodnění připomínky

Aby mohlo být o workshopu hovořeno jako o výsledku VaV je nutné, aby zde proběhla aktivní prezentace výsledků VaV pořadatelem workshopu (předkladatelem výsledku). Bez této podmínky může být výsledkem „W“ jakýkoli workshop na jakékoli téma. Počet účastníků je zde nutné specifikovat, protože nelze považovat za výsledek VaV workshop s jediným účastníkem (nebo dokonce zcela bez účastníků, což současná definice nevylučuje).

Zásadní připomínka

10. Žádáme, aby návrhy definic druhu P – patent (a částečně i užitný a průmyslový vzor) byly rozděleny do 3 částí: přihláška patentu, udělený patent a využitý patent (resp. s ohledem na využití primárně pro hodnocení VO tak prodaná licence k patentu).

Odůvodnění připomínky

Návrh vychází z praxe, kdy udělený patent reálně nemůže být dosažen např. po 3 letech výzkumu jako jeho výsledek (u českého patentu trvá průměrně 1 rok od jeho podání k jeho udělení). Výsledek s definicí jak je navržen v materiálu zachová stávající stav, který ještě prohloubí. Rizikem je zejména formalismus a odtržení výsledků v projektech od skutečnosti.

Zásadní připomínka